

Sygn. akt II AKa 141/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2019 r.

Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Mania

Sędziowie: SA Grzegorz Chojnowski (spr.)

SA Bogumiła Metecka-Draus

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

**przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wlkp. Krzysztofa Rosińskiego
po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. sprawy**

S. B.

**na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę skazanego i prokuratora
od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. II Wydział Karny
z dnia 8 kwietnia 2019 r. sygn. akt II K 7/19**

I. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

II. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Bogumiła Metecka-Draus Andrzej Mania Grzegorz Chojnowski

Sygn. akt II AKa 141/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2019r., sygn. akt II K 7/19:

I. na podstawie art. 85 § 1 i § 2. k.k., art. 86 § 1. k.k. połączył kary:

1. 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z 19 grudnia 2012 r. o sygn. II K 104/12,

2. 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z 4 kwietnia 2018 r. w sprawie o sygn. II K 159/17,

3. łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Słubicach z 13 stycznia 2015 r. o sygn. II K 1039/14

i wymierzył S. B. karę łączną 2 (dwóch) lat i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;

III. na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej okresy:

1. tymczasowego aresztowania i odbytej kary od 11 stycznia 2012 r. do 28 marca 2012r. oraz od 16 lutego 2015 r. do 27 października 2016 r. w sprawie o sygn. II K 104/12 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim,
2. zatrzymania od 20 listopada 2013 r., godz. 13:30 do 21 listopada 2013 r. w sprawie o sygn. II K 1039/14 Sądu Rejonowego w Słubicach,
3. odbytej kary od 14 stycznia 2019 r. godz. 14:45 do dnia wydania niniejszego wyroku w sprawie o sygn. II K. 159/17 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim;

IV. zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego, obciążając nimi w całości Skarb Państwa.

Apelację na korzyść skazanego wnieśli prokurator i jego obrońca.

Prokurator wydanemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisu art. 85 § 2 k.k. poprzez jego zastosowanie w zakresie wyroków: Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 19 grudnia 2012r. sygn. akt II K 104/12 oraz Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 13 stycznia 2015r. sygn. akt II K 1039/14 na mocy których wymierzono S. B. odpowiednio kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności oraz 10 miesięcy pozbawienia wolności i objęcie ich węzłem kary łącznej pozbawienia wolności z karą 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. II K 159/17 w sytuacji, gdy postanowienie z dnia 9 stycznia 2019r. sygn. akt III Kow 1557/18/owz Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. o odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia w/w skazanego z odbywania kar orzeczonych wyrokami o sygn. akt II K 204/12 oraz II K 1039/14 - w chwili orzekania przez sąd "meriti" - nie było prawomocne.

Tak podnosząc, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Jednocześnie oskarżyciel publiczny wniósł o dopuszczenie dowodu z akt o sygn. III Kow 1557/18/owz na okoliczności dotyczące postępowania w przedmiocie odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia skazanemu S. B..

Obrońca skazanego wydanemu orzeczeniu zarzucił obrazę prawa materialnego, tj. art. 85 § 2 kk, polegającą na objęciu węzłem kary łącznej kar, które zostały w całości wykonane.

Tak podnosząc, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez umorzenie postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja prokuratora, jak i obrońcy skazanego okazała się zasadna skutkując wydaniem orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, a w konsekwencji umorzeniem postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Na wstępie należy przypomnieć, że – co do zasady - w wypadku stwierdzenia braku warunków do wydania wyroku łącznego sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania (art. 572 k.p.k.). W orzecznictwie wskazuje się, że przez brak warunków do wydania wyroku łącznego należy rozumieć generalnie brak materialnoprawnych (określonych w art. 85 k.k.) i procesowych przesłanek do wydania wyroku łącznego (zob. wyrok SN z 24.02.2005 r., V KK 417/04, OSNwSK 2005/1/432).

Przechodząc zatem do uzasadnienia stanowiska Sądu Odwoławczego w pierwszej kolejności wskazać należy, iż w dniu orzekania przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim tj. 8 kwietnia 2019 r. skazany miał wprowadzone do wykonania kary - które odbywał od dnia 14 stycznia 2019 r. – tj. 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z 4 kwietnia 2018 r. w sprawie o sygn. II K 159/17, 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z 19

grudnia 2012 r. o sygn. II K 104/12, oraz łączną 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Słubicach z 13 stycznia 2015 r. o sygn. II K 1039/14. Przy czym kary 2 lat i łączna 10 miesięcy pozbawienia wolności były wprowadzone do wykonania na mocy nieprawomocnego postanowienia w przedmiocie odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia z dnia 9 stycznia 2019 r. (k- 31 akt o sygn. III Kow 1557/18/ow). Okoliczność tą sygnalizował w toku procedowania obrońca skazanego, wnosząc przy tym o odroczenie rozprawy, którego to wniosku Sąd Okręgowy nie uwzględnił, argumentując m. in. tym, iż postanowienia wydane w postępowaniu wykonawczym stają się wykonalne z chwilą wydania i w zw. związku z tym wobec braku wstrzymania wykonania przez sąd penitencjarny postanowienia o odwołaniu przedterminowego zwolnienia skazanego wydane postanowienie zostało wprowadzone do wykonania (k-48-49).

Jednakże postanowieniem z dnia 10 maja 2019 r., Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wstrzymał wykonanie postanowienia z dnia 9 stycznia 2019r. o odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia (k-69), a skazany po odbyciu kary 4 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy II K 159/17 z dniem 14 maja 2019 r. opuścił jednostkę penitencjarną (k-77). Z kolei Sąd Apelacyjny w Szczecinie po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skazanego od orzeczenia z dnia 9 stycznia 2019 r., postanowieniem z dnia 4 czerwca 2019 r. wydanym w sprawie II AKzw 662/19 uchylił zaskarżone postanowienie i umorzył postępowanie wykonawcze w przedmiocie odwołania S. B. warunkowego przedterminowego zwolnienia. Z uzasadniania przedmiotowego wynika, iż „z dniem 27 kwietnia 2019 r. upłynął okres próby i dalszych 6 miesięcy, w którym to nastąpiło prawomocne odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia. „Użyte w art. 97 k.k. (z 1969 r., obecnie art. 82) określenie: „nie odwołano warunkowego zwolnienia”, jak wyraził to Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów SN z 30 stycznia 1996 r. sygn. I KZP 34/95, OSNKW 1996/3-4/14), odnosi się do sytuacji, gdy w okresie 6 miesięcy po upływie okresu próby nie wydano prawomocnego postanowienia w tym przedmiocie” (k-94-97 akt o sygn. III Kow 1557/18/owz).

Kontynuując wskazać należy, iż orzeczenie przez Sąd pierwszej instancji kary łącznej 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie nastąpiło na podstawie stanu prawnego obowiązującego od dnia 1 lipca 2015 r. Zgodnie z treścią obowiązującego od tej daty przepisu art. 85 § 2 k.k. podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. W myśl tego przepisu przeszkodą do orzeczenia kary łącznej jest wykonanie kary jednostkowej lub łącznej. Termin zakończenia wykonania kary, wyznacza zatem moment, w którym aktualizuje się przewidziana w art. 85 § 2 k.k. negatywna przesłanka wymiaru kary łącznej. Równocześnie w sprawach dotyczących wydania wyroku łącznego sąd odwoławczy jest zobowiązany do badania z urzędu, czy w czasie po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji nie doszło do zmiany stanu faktycznego na skutek wykonania w całości choćby jednej z kar podlegających łączeniu, a jeżeli taką zmianę stwierdzi, to ma obowiązek ją uwzględnić. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Skoro zatem jak wskazano powyżej zaskarżone postanowienie z dnia 9 stycznia 2019 r., w dniu 4 czerwca 2019 r. zostało uchylone a postępowanie w przedmiocie odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia umorzone, co spowodowało w konsekwencji, iż kara łączna 10 miesięcy, jak i 2 lat pozbawienia wolności zostały odbyte z dniem warunkowego zwolnienia, a z dniem 14 maja 2019 r., skazany odbył karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, to na chwilę obecną brak było/jest kar podlegających łączeniu.

W wypadku, zatem gdy sąd odwoławczy, rozpoznając apelację od wyroku łącznego, stwierdzi, że nie było podstaw do jego wydania, to choć art. 572 k.p.k. przewiduje wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania, sąd ad quem powinien w oparciu o art. 456 k.p.k., jako przepis szczególny w stosunku do art. 572 k.p.k., wydać wyrok, w którym uchyli zaskarżony wyrok i umorzy postępowanie (por. D. Świecki [red.]: Kodeks postępowania karnego. Tom II, Komentarz aktualizowany, LEX/el, 2018; wyrok SN z 20.06.1974 r., III KRN 31/74, OSNKW 1974, z. 9, poz. 173; wyrok SA w Lublinie z 30.11.2004 r., II AKa 234/04, Prok. i Pr. 2006/1/39).

Z przytoczonych wyżej względów, konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku oraz umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

W związku z takim rozstrzygnięciem kosztami procesu na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 2 k.p.k. należało obciążyć Skarb Państwa.

Bogumiła MetECKA-Draus Andrzej Mania Grzegorz Chojnowski